

ה"ת 60453/01/20 - עמיר עודה נגד משטרת ישראל זבולון

בית משפט השלום בקריות

ה"ת 60453-01-20 עודה נ' זבולון

תיק חיצוני:

לפני השופטת איילת השחר ביטון פרלה

המבקש עמיר עודה

נגד

המשיבה משטרת ישראל זבולון

החלטה

לפני בקשה להחזרת תפוסים לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969. (להלן: הפסד"פ).

העובדות הדרושות לעניין:

הבקשה הוגשה על רקע תפיסת רכב אדום מסוג הונדה מ"ר 22-322-50 (להלן: הרכב) ומכשיר טלפון נייד (להלן: מכשיר הנייד) שבבעלות המבקש; מתיק החקירה עולה שביום 26.12.19, נעצר המבקש בחשד למעורבות בביצוע עבירות רכוש ונתפסו בידי המשיבה רכבו ומכשירו הנייד.

מתיקי החקירה שהועברו לעיוני עולה כי המבקש נחשד בביצוע עבירת גניבת נגרר מיום 21.12.19 (פל"א 550706/19 - להלן: גניבת הנגרר), עבירת גניבת 2 נגררים שבוצעה בין הימים 1.11.19-3.11.19 (פל"א 47699/19 - להלן: גניבת נגררים), עבירת גניבת אופנוע מיום 21.9.19 ועבירת גניבת נגרר שבוצעה בין הימים 1.10.19-26.9.19 (פל"א 459196/19 - להלן: גניבת האופנוע וגניבת נגרר 2).

המבקש שהה במעצר לצורכי חקירה מיום 26.12.19 ועד ליום 9.1.20 שאז שוחרר בתנאים. מעצרו הוטעם בעיקר בהליכי חקירה שיש לבצע בהיותו עצור והחשש מפני שיבוש מהלכי חקירה.

בטרם אתכבד לעסוק בעניין, הערה נוספת והיא שבתיק תפוסים חפצים נוספים, אך הבקשה היא לעניין הרכב והמכשיר הנייד ובהינתן סמכות המשיבה להחזיק בתפוסים אלה לתקופה בת 6 חודשים שטרם חלפה - לא אדרש להם.

טיעוני הצדדים:

לטענת המבקש, אין חולק שהרכב תועד בתצלומים ואלה די בהם כדי לבסס התשתית הראייתית לעבירות המיוחסות למבקש, אם נדרש הרכב כראיה לצורך כך. נטען שטרם הוגש כתב אישום למרות חקירה שהתנהלה בראשיתה בהיות המבקש במעצר ובנוסף לאמור, נציגי המשיבה הצהירו בהליך המעצר שלגבי חלק מהעבירות המיוחסות למבקש, מדובר ברמת חשד קלושה שלא מגיעה לכדי חשד סביר.

באשר להצהרת המשיבה כי בכוונתה לעתור לחילוט הרכב, טען ב"כ המבקש, שמדובר ברכב משנת 2002 שערכו לפי עמוד 1

מחירון מוכר הוא 8,000 ₪ ומשום כך אין תוחלת ממשית בחילוטו.

המשיבה מתנגדת לבקשה. לטענתה, מדובר ברכב שלפי החשד שימש כאמצעי לביצוע העבירות המיוחסות למבקש ואף עתיד לשמש כראיה להוכחת אותן עבירות.

לביסוס נחיצות המשך החזקת הרכב נטען מפי ב"כ המשיבה כי יש בתיק החקירה סרטונים הקושרים את המבקש לביצוע העבירות באמצעות הרכב. נטען שמדובר ברכב שלפי החקירה לא נפוץ בארץ ובסך הכל ישנם שני רכבים נוספים בלבד בארץ שלהם יש אותם נתוני זיהוי (סוג וצבע) כמו של הרכב. משלא הסתיימה החקירה, כך נטען, אין מקום להורות על השבת הרכב.

באשר למכשיר הנייד, צוין כי אם המבקש יסרב למסור את קוד הפתיחה תישקל האפשרות לשלוח אותו לפריקה חיצונית. עוד נטען כי נדרשים שבועיים ימים לצורך קבלת החלטה בעניין זה, כאשר הצהרה זו נמסרה במהלך הדיון מיום 2.2.20.

ניתנה שהות בת שבועיים למשיבה להשלמת עמדתה, אך עד למועד זה לא התקבלה כל השלמה.

המסגרת הנורמטיבית:

סמכות תפיסת חפץ מוסדרת בסעיף 32(א) לפסד"פ. יחד עם זאת, אין מדובר בסמכות שאינה מוגבלת זמן; אמנם, סמכות ה'תפיסה ראשונית' היא ל- 6 חודשים ועדיין, ישנה לבית המשפט הסמכות, כך לפי סעיף 34 לפסד"פ להורות עוד קודם לכן מה יעשה בחפץ, לאמור - כלשון הסעיף:

"רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ ימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו."

להזכיר, תפיסת חפץ נועדה לאחת או יותר משלוש תכליות, "תפיסה למטרת מניעה עתידית של ביצוע עבירות; תפיסה למטרת חילוט; ותפיסה לצורך הצגת החפץ כראייה בבית המשפט." (ראו בש"פ 342/06 חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (12.3.06), להלן: עניין לרגו).

הפסיקה התווה הדרך שיש להלך בה לצורך הכרעה בדבר 'מסירת התפוס לפי צו' ותכליתה מציאת האיזון ההולם בין זכויות הקניינות של בעל החפץ, שנפגעות עם תפיסתו, לבין ההגנה על תקינות הליכי חקירה ומשפט והאינטרס הציבורי המגולם בתקינותם של אלה (ראו בש"פ 6686/99 עובדיה נ' מדינת ישראל נד(2) 464 (2000)).

אבני הדרך לבחינת הצורך שבהמשך החזקת התפוס הן בחינת תכלית התפיסה והבסיס העובדתי המבסס אותה - לצורך וידוא מקור סמכות התפיסה, בחינת נחיצות התפיסה להגשמת התכלית שלשמה החפץ נתפס ולבסוף, הכרחיות התפיסה דווקא, לאמור - האם ישנה 'חלופת תפיסה' נאותה שעשויה להגשים את תכלית התפיסה ללא פגיעה לא מידתית בבעל הקניין.

לצורך תפיסת חפץ נדרשת מידת הוכחה נמוכה שאינה מחמירה, והיא קיומו של חשד סביר. למעשה סעיף 32 לפסד"פ

לא דורש ראיות ברמה גבוהה של שכנוע, אלא כי סביר להניח שיש קשר בין התפוס לבין ביצוע העבירה (ראו בש"פ 7446/12 ד.י. א.נ. דיאמונדס (2007) בע"מ נ' מדינת ישראל (1.11.12), פסקה 5 להלן- עניין ד.י. א.נ. דיאמונדס).

לעניין נחיצות התפיסה והכרחיותה ראו בעניין ד.י. א.נ. דיאמונדס דברי כב' השופט הנדל, ולפיהם:

"במסגרת שיקול הדעת המסור לבית המשפט בשאלת שחרור התפוס, עליו לתת דעתו לשתי שאלות עיקריות. הראשונה - האם תפיסתו של החפץ עודנה הכרחית להגשמת המטרה לשמה הוא נתפס. בהינתן תשובה חיובית לשאלה הראשונה יש לשאול האם קיימת חלופה אחרת שפגיעתה בתובע הזכות פחותה, ואשר ניתן להגשים דרכה את מטרת תפיסתו של הנכס."

כפי שצוין בעניין לרגו:

"בשיקול האינטרסים, תוערך מצד אחד מידת הצורך בהשגת התפוס בידי המשטרה בהתאם לעוצמת התכלית שהתפיסה נועדה להשיג בנסיבות המשתנות של ההליך הפלילי המתפתח; מצד שני, ייבחנו היבטים שונים הנוגעים בטיבו של החפץ מבחינת בעל הקנין, כגון האם מדובר בחפץ שהחזקה בו מותרת על פי דין או אסורה...; מה מידת נחיצותו של בעל הקנין בחפץ, ושיעור נזקו משלילת החזקתו בטרם הסתיים ההליך הפלילי. בהקשר זה, עשוי להיות הבדל בין תפוס המשמש אדם לעיסקו ולמשלח-ידו, לבין תפוס שאינו בר-שימוש יומיומי; כן עשוי להיות שוני בין חפץ כלה לבין חפץ שערכו אינו מושפע ממעבר הזמן, וכיוצא באלה שיקולים".

מן הכלל אל הפרט:

לאחר עיון בטענות הצדדים ובתיקי החקירה מצאתי שישנו חשד סביר ולמעלה מזה, למעורבות המבקש בעבירות שמיוחסות לו, לפחות לעניין גניבת הנגרר וגניבת האופנוע. עוד עולה מתיק החקירה חשד סביר כי הרכב שימש את המבקש, כך לכאורה, כאמצעי לביצוע עבירת גניבת הנגרר (לעניין זה ראו בפל"א 550706/19 התפוס החשוד כגנוב ומקום תפיסתו לפי דו"ח תפיסה מיום 26.12.19, גרסת המבקש עם תפיסת הנגרר הגנוב בסמוך לרכב, תיעוד מצלמות אבטחה; לעניין פל"א 459196 בקשר לגניבת האופנוע ראו הודאת המבקש וצילומי אבטחה).

ואולם, כאמור בפסיקה, לא די בקביעה זו בכדי להצדיק המשך החזקת התפוסים בידי המשיבה, ועל המשיבה להצביע על טעם המצדיק המשך החזקת התפוסים.

כאמור, נטען מפי המשיבה שתפיסת הרכב היא לצורך ראייתי ולצורך עונשי; ראייתי, בהינתן שהעבירות בוצעו באמצעות הרכב והראיות הקושרות את הרכב לעבירות קושרות גם את המבקש ועונשי בהינתן שבכוונת המשיבה לעתור לחילוטו לנוכח שימוש ברכב כאמצעי לביצוע העבירות.

בתיק החקירה ישנו דו"ח תפיסה שנערך בידי רס"ר עידו טיכמן ביום 26.12.19 ולפיו, על רקע החשד שבוצעה באמצעות הרכב עבירת גניבת הנגרר, הוחלט לתפוס את הרכב לצורכי חקירה; עוד עולה מאותו הדו"ח כי לאחר הבאת המבקש לתחנת המשטרה, נתפס המכשיר הנייד והמבקש מסר לחוקר באותו המעמד את קוד הפתיחה.

לאחר שעיינתי בחומר החקירה, מצאתי שאכן יש לכאורה ברכב לשמש כראיה לקשירת המבקש לעבירות המיוחסות לו; יחד עם זאת, המשיבה עשתה את שנדרש לצורך תיעוד הרכב וזיהויו שלא באמצעותו כתפוס, כך שלא ברור מדוע נדרש המשך תפיסת הרכב לתכלית זו.

באשר לחילוטו, אכן זוהי תכלית תפיסה לגיטימית אך לגביה ישנה 'חלופת תפיסה' שתאפשר עריכת איזון בין זכות הפרט לקניינו לבין האינטרס הציבורי שבחילוט התפוס. הפסיקה התוותה תנאי שחרור רכב דוגמת הפקדה בשיעור 30% מערך הרכב, שעבוד פוליסת הביטוח לטובת המשיבה, רישום שעבוד על הרכב במשרד הרישוי וחתימת המבקש על התחייבות להבטחת החילוט. ב"כ המבקש טען לפני כי ערך הרכב הוא כ-8,000 ₪ ולא נטען אחרת מפי המשיבה.

באשר למכשיר הנייד, מראשית החקירה ציינה המשיבה לפני השופטים שדנו בהליכי מעצר המבקש, כך עולה מתיק החקירה, שבכוונתה לפרוק את המכשיר הנייד; ואולם בתיק החקירה מזכר מיום 29.12.19 שנערך בידי הגב' נוי אילון ולפיו נעשה ניסיון לפרוק הנייד אך קוד הפתיחה שמסר המבקש, ביום מעצרו עם תפיסת מכשיר הנייד ממנו, נמצא שגוי.

בדיון בבקשה זו מיום 2.2.20 נציג המשיבה הצהיר שבתוך שבועיים ימים יודיע אם ישנה כוונה לשלוח את המכשיר הנייד לפריקה מחוץ למעבדות המשיבה ואולם הודעה כאמור לא התקבלה לתיק. יתרה מזו, אין להתעלם מן העובדה שמיום 14.1.20 המשיבה מצדה לא פעלה לקידום או למיצוי הליכי החקירה, בלא שניתן הסבר שיניח את הדעת לכך.

יחד עם זאת, מדובר במכשיר נייד שלא נפרק עד כה, בשל מסירת קוד פתיחה שגוי. טרם חלפה התקופה שהחוק התיר למשיבה להחזיר תפוס, כתפיסה ראשונית, ללא צורך בפניה לבית המשפט. במצב דברים זה, מצאתי כי יש לאפשר למשיבה למצות הליכי החקירה לעניין המכשיר הנייד. השבת מכשירו הנייד של המבקש לידי עוללה לחבל בהליכי החקירה מבלי שתהא אפשרות מצד המשיבה לעתיד לבוא לסתור טענה אפשרית כי קוד הפתיחה שנמסר הוא שגוי. יוצא אפוא כי יש לאפשר למשיבה לערוך הבדיקות הנדרשות ולבצע הליכי החקירה בעניין זה.

סוף דבר:

אני מורה על השבת הרכב לידי המבקש בכפוף לתנאים הבאים:

א. רישום שעבוד על הרכב במשרד הרישוי לטובת המשיבה.

ב. רישום שעבוד פוליסת ביטוח מקיף לטובת המשיבה.

ג. חתימת המבקש על התחייבות עצמית בשווי הרכב ולפיה עליו להימנע מלעשות בו כל דיספוזיציה לרבות איסור העברתו לאחר או כל שינוי שישפיע על ערכו.

ד. המבקש יעמיד הרכב לבדיקה לפי דרישת המשיבה, אם ידרש לכך לצורך הליכי חקירה.

ה. הפקדה כספית בסך 3,000 ₪ להבטחת התנאים.

תיקי החקירה מועברים למזכירות הפלילית לצורך השבתם לידי נציג מטעם המשיבה.

ניתנה היום, כ"ב אדר תש"פ, 18 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.